Ч. 145 (11.486). Львів, середа 3. липня 1929. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Роб- і селькори в УСРР.

Львів, 2. липня 1929.

В другій половині червня відбулася в Харкові нарада робітничих і селянських кореспондентів, що дописують до радянської преси з місць. В нараді взяли участь кореспонденти з цілої території УСРР. Надзвичайно цікавою ця перша того роду нарада не була. Промовляли на ній ті самі відповідальні особи з КП(б)У, що промовляють на всіх нарадах та зїздах і казали в своїх промовах те саме, що кажуть при інших нагодах.

Досі відбувалися там наради кореспондентів поодиноких газет. Кожна ґазета скликувала своїх кореспондентів від часу до часу на конференції, де давала їм інструкції, як писати і що писати. Ця нарада, про яку пишемо, мала загальний характер і взяли в ній участь кореспонденти всіх без ріжниці органів монопольної комуністичної преси на Україні. На ній піднесено стан робітничих і селянських кореспондентів до першорядного чинника в радянському державному житті. Їх ролю в радянському будівництві поставлено мало що не на рівні з ролею виконуючої державну владу комуністичної партії.

„Армія роб-селькорів — казав на нараді один із секретарів КП(б)У П. Любченко — становить один із передових загонів тих міліонових сил робітників і селян, що під проводом партії Леніна проводять соціялістичне будівництво в Радянській Україні і в цілому Радянському Союзі. Армія роб-селькорів веде перед, захищає ленінські, комуністичні позиції, гуртує робітничо-селянські маси навколо завдань нашої партії і радянського уряду. Для того, щоб найкраще орґанізувати робітництво й селянство навколо наших величезних завдань, треба, щоби партія й радянська влада мали добрих *трибунів*, що моглиб щоденно перед широкими робітничо-селянськими масами висвітлювали завдання й успіхи нового соціялістичного будівництва. Ви, товариші, разом з партією ці завдання виконуєте і виконуєте не погано. Не даром, *удар наших клясових ворогів* спрямовується проти робітничо-селянських кореспондентів“.

Треба признати, що все сказане Любченком не дуже то переборщене. Робітничі та селянські кореспонденти віддають комуністичній диктатурі незвичайно великі прислуги у боротьбі з усім, що якимнебудь чином моглоб бути небезпечним для комуністичної державности та її будуччини. Робітничі та селянські кореспонденти — це свого роду розвідчі органи, що дорогою пресових дописів викривають усе непевне та ненадійне на місцях, самозрозуміле, що все непевне й ненадійне зі становища комуністів. Дуже богато дописів робітничих і сільських кореспондентів передає преса відразу прокуратурі, яка на підставі тих дописів виготовляє акти обвинувачення проти поодиноких осіб, а деколи то й проти цілих установ. Тому не треба дивуватися, що населення, особливож сільське не любить кореспондентів. І не тільки не любить, але дуже часто криваво з ними розправляється. Останніми часами чи не найбільший відсоток політичних убийств та самосудів виконало населення саме над селянськими й робітничими кореспондентами з пімсти за доноси, чи пак за кореспонденції тих „трибунів“. Бо не треба при тім забувати, що жертвою роб- і селькорівських кореспонденцій падуть дуже часто зовсім невинні люди, що ні з політикою ні з протикомуністичною акцією нічого спільного не мають. Вистарчить нераз особиста ворожнеча кореспондента до якоїсь людини, щоби її представити в дописі так, що в десятій воді не обмиється.

Чим дужчим ставав терор населення до кореспондентів більшовицьких газет на місцях, тим більше ними почали опікуватися комуністи і тим більше уваги присвячувати їхній орґанізації, засобам оборони й самооборони та ролі, яку вони виконують на місцях у радянському будівництві. Останніми часами піднято кореспондентів як робітничих так і сільських до першорядного, як сказано, чинника в радянському будівництві, що є підкреслено на нараді. Таким чином побіч такого бистрого ока як ДПУ (державно політичне управління — давна „чека“), що слідкує за льояльністю населення до комун. влади, побіч такого певного ока як члени партії, незаможники по селах найвразливішим на „льояльність“ стало теперово робітничих і селянських кореспондентів. Отже комуністи в імя утримання свого устрою та для збереження своєї диктатури вспіли зорґанізувати цілу сітку розвідчих агентур, що не мають ніякого іншого завдання над те, щоби винюхати „контрреволюцію“ та протоптувати кровю і терором шлях для дальшого панування комуністичної доктрини в житті і державі.

Чи така орґанізація держави, зокремаж орґанізація безпеченства пануючої ґрупи, може забезпечити комунізмові довгий вік — не знати. Для людей з іншого світу все це мусить виглядати ся щонайменше неприродним і тим самим засудженим на трагічну долю історичної ефемериди. Інша річ, що при нормальних відносинах інституція таких кореспондентів моглаб відіграти дуже позитивну ролю в суспільному житті. Там ця установа по своїм завданням однобічна, викривлена і тим самим зведена до непочесної ролі політичної розвідки.

Радянська Україна.

Вибори нових академиків у ВУАН.

З Київа пишуть нам: Дня 29. червня переведено в третій стадії вибір ось-яких кандидатів на членів ВУАН: істориків: през. білор. Акад. Наук Ігнатовського, проф. Слабченка, проф. Яворницького і д-ра Матвія Яворського (реферував акад. Багалій), з обсягу мовознавства і гарного письменства: Мих. Возняка, Філярета Колессу, Василя Щурата, Янка Купалу (Луцевича) і Павла Тичину (реф. акад. Студинський); із циклю матем.-фізичних наук: проф. Кравчука і проф. Гольдмана (реф. акад. Граве); для циклю хемічних наук: нарком. Волод. Затонського, проф. Орлова і Пайадіна (реф. акад. Плотніков); для циклю біольоґічно-медичних наук: проф. Любименка, проф. Третякова, проф. Холодного і проф. Богомольця (реф. през. Заболотний), для циклю сільсько-господарських наук: акад. Вавілова, проф. Леонтовича, проф. Сапеґіна і проф. Соколовського (реф. акад. Фомін); для циклю ґеольоґії, ґідрольоґії і ґеоґрафії: проф. Опокова, проф. Різниченка, д-ра Степана Рудницького (реф. акад. Тутківський); для циклю технічних наук: проф. Динника, проф. Патона, проф. Проскуру, проф. Федорова (реф. акад. Семінський), для циклю екон. наук: віцепр. ленінгр. Акад. Наук. Крижановського і нар. ком. зем. спр. Шліхтера (реф. акад. Воблий); для циклю наук фільософії, соціольоґії та права: проф. Семковського, наркома освіти Скрипника і проф. Юринця. Рішено клопотатись про додаткові вакансії для проф. Гедройца, Світальського і Палієнка. Вибрано 34 академиків, з того числа 25 українців. Наймолодшими віком академиками є: Кравчук (літ 36), Юринець (літ 37) і Тичина (літ 38). Про сам акт вибору напишу окремо. К. С

З польських справ.

„Великий крам“ перед Державним Трибуналом.

III.

Наші реферуючі замітки і причинки до процесу б. мін. Чеховича перед Держ. Трибуналом мають на меті тільки засувати нашим читачам цей незвичайний випадок в історії відбудованої Польщі і тривкіше закріпити його в памяти. Коли це пишемо, наші читачі вже знають „Соломоновий присуд“ Держ. Трибуналу. Зясовуючи становище обвинувачених (бо крім безпосереднього обвинуваченого б. мін. Чеховича є ще й інші обвинувачені!), обвинителів та оборонців, хочемо підкреслити ті моменти у „Великому крамі“ польської дійсности, які позначують затяжну боротьбу між урядом і соймом.

Темпераментна промова соймового обвинителя пос. д-ра Лібермана — як стверджує преса — зробила велике враження поза реверансами в бік „правної виняткової“ і невідповідальности „історичної постаті“ марш. Пілсудського. Ця неконсеквенція обвинителя підривала становище обвинувачення і дала зачіпку й одночасно вихідну точку для оборони й обвинувачених.

Оборонець адв. Пасхальський у своїй, зрештою натягненій, промові заявив, що коли обвинитель заявляється під прапорами сойму республики, то він приходить в імя державної рації. Він підкреслює тезу про політичний характер процесу і старається доказати, що ціле обвинувачення є фікцією. При тому він хотів би роздвоїти обвинителів. Його цікавить, що обєднало табор тих, що в грудні 1922 обкидували болотом і камінцям першого президента Польщі пок. Нарутовича і табор тих, що на вулицях Кракова розвинули були прапор соціялістично-республиканської Польщі? Непесівці не дуже добачували бюджетові переступлення до хвилі внесення в соймі конституційного проєкту Безп. Бльоку. Аж в моменті, коли вони побачили, що державні влади їх ігнорують, перейшли до наступу проти уряду у формі обвинувачення б. мін. Чеховича. Він критикує скарбовий закон і закон про Держ. Трибунал і підкреслює, що міністр скарбу є лише частиною збірного уряду і то частиною не зовсім власновільною, бо законодатна ініціятива прислугує цілому урядові, а не міністрові скарбу. Правда, міністр Чехович мав вільний шлях до димісії, коли уряд, а головно премієр не годився на внесення додаткових кредитів до сойму, але та сама доля ждала всіх його наступників? А чи Польща мала бути без міністра скарбу, тому що сойм не мав відваги висловити недовіря урядові? А ті бюджетові переступлення це дурниця. Таж пос. Ліберман був би їх заакцептував за витягненням пальчика лівої руки марш. Пілсуд. То тільки формально, а на формальностях збудовано ціле обвинувачення, справа виглядає так страшно і поважно. Не є вірне твердження обвинителя, що тут іде боротьба між правом і силою, тільки про перевагу морального авторітету перед усім іншим.

Під кінець своєї промови оборонець апелював до громадянського, а не правничого сумління суддів, щоби вони не стали на становищі: „перат мундус, фіят юстіція“, тільки, щоби поставили собі питання, чи з того переступлення бюджету справді вийшла шкода для держави. Мін. Чехович не винен, бо йому марш. Пілсудський не дозволив іти з додатковими кредитами до сойму. А в конституції нема ніякої постанови, яка ставилаб понад відповідальністю марш. Пілсудського. Тому треба було або висловити недовіря кабінетові проф. Бартеля, за яким стояв марш. Пілсудський, або просто поставити марш. Пілсудського перед Держ. Трибуналом. В цій справі нема основ до конституційної відповідальности мін. Чеховича, а парляментарна відповідальність вже є фактом доверщеним, бо мін. Чехович димісіонував. Мін. Чехович не може відповідати за напрям політики марш. Пілсудського.

З черги до слова прийшов другий обвинитель пос. д-р Перацький. На вступі полємізував він з оборонцем Пасхальським, в якого промові пребивалися акценти ідолопоклонної екстази перед особою марш. Пілсудського та моменти політичної натури. Оборонець хотів посварити між собою обвинителів, забуваючи, що партійна приналежність грає тут підрядну ролю, бо обвинителі виступають як представники цілого сойму.

Бюджет істнує в кожному більшому підприємстві, тим більше в такому підприємстві, як держава. Гріш усе був не лише мірилом вартости але й мірилом впливів та значіння. Коли громадянство видобувалося де-небудь з ярма тиранів, то в першу чергу сягало по право диспонувати бюджетом. Батьківщиною бюджетового права є Анґлія. Через Францію поширилося воно по цілому континенті. Бюджетове право в Польщі є хребетним стовпом парляменту — не лише тому, що дає можність контролювати державну господарку, але й тому, що дає спромогу парляментові збиратися і радити. Парлямент, що згодився би на обмеження свого права, зійшов би на прибічну раду.

Зупиняючись на скарбовому законі з 1927 р., бесідник підкреслює, що згідно з тим законом взагалі не могли наступити ніякі перенесення до диспозиційного фонду. У вересні 1926 р. зявилася в соймі поправка пос. Міхальського, щоби на французький зразок міністр був відповідальний

за переступлення бюджету не лише морально, але й матеріяльно. В грудні 1926 р. ту поправку поновлено, на що мін. Чехович заявив, що міністр і без того є все відповідальний. Тоді також пос. Бірка поставив поправку до скарбового закону, яку сойм принняв, що отвирання кредитів може наступити лише на ухвалене, а не „затверджене" внесення міністра скарбу.

Нарікання мін. Чеховича на бездушний ригоризм не має ніякої основи, бо коли закон постановляє, що нема додаткових кредитів без попередньої ухвали сойму, то можуть бути тільки дуже рідкі винятки, які оправдувалиб надзвичайні видатки, як напр. повінь, непередбачений зріст цін; або непередуманий видаток. Тимчасом видатки обняті переступленням бюджету, як напр. розбудова залізн. сітки, не могли бути ані наглими, ані непередбаченими. Коли такий видаток робиться без ухвали парляменту, то є це відібрання парляментові права господарювати публичним ґрошем.

Мін. Чехович у своїй обороні став на правному ґрунті. Він не ховався за нікого. Аж оборонець намагався сховати його за постаттю марш. Пілсудського.

Дальше на основі праць д-ра Ал. Дубенського, судді Адмін. Трибуналу і високого урядовця мін. скарбу, та теперішнього віцемін. Гродинського доказує, що в Польщі міністр скарбу є фінансовим диктатором. На підкладі „нечинности сойму", не з його вини, обвинитель уназляднює, що міністр мав час, змогу і нагоду внести додаткові кредити до сойму — тим більше, що згідно із законом отвирання додаткових кредитів є допустиме „тільки на внесення міністра скарбу, ухвалене законодатним шляхом". А єдиним речинцем є тут: зараз, негайно, як тільки збереться парлямент. Додаткові кредити не є звязані з рахунковими замкненнями.

Перейшовши всі стадії вимог сойму в справі переступлення кредитів, зазначує обвинитель, що не сойм був нельояльний супроти мін. Чеховича, тільки навпаки. Оборонець оправдував п. Чеховича становищем марш. Пілсудського. Та це не може бути ніяким оправданням з огляду на виразні постанови конституції, якої артикули 55—57 не лише означують відповідальність міністрів за ділання власне і своїх урядовців, не лише за цілий уряд, але навіть солідарну й індивідуальну відповідальність президента держави за судові акти. Колиж навіть президент держави є відповідальний, то тим більше є по закону відповідальний кожний інший достойник. Бо коли відповідальність істнувалаб лише для малих і дрібних, а не досягала тих, що стоять на верхинах влади, то це була би смерть всякого права, кінець всякого закону.

Справа додаткових кредитів два рази була на Раді міністрів, і якась сила стримала їх внесення до сойму, перепинила вступлення на леґальний шлях. Тією перепоною мабуть був диспозиційний фонд, бо оборонець говорив про все інше, тільки не про тих 8 міл., якими збільшено диспозиційний фонд навіть без ухвали Ради міністрів. Є це яскраве нарушення закону. Обвинитель дивується, чому марш. Пілс. заявив, що його руки не смердять, хоч того йому ніхто не закидав, і чому на адресу представників сойму кинув закид, що їх руки смердять, хоч вони тих 8 міл. не дотикали.

Процес перед Держ. Трибуналом має глибокий конституційний підклад. Мін. Чехович свідомо співділав в підірванні найсутнійших прав парляменту, і тому — не зважаючи на твердження, що марш. Пілс. ідентифікується з моральним примусом — Держ. Трибунал своїм присудом мусить ствердити, що в Польщі є ще більший примус: право і категоричний наказ закону.

Третій обвинитель критикував скарбову політику мін. Чеховича і ставив під знак запиту впорядкування ним польських фінансів.

Для повноти картини годиться ще зреферувати репліку пос. Лібермана і кінцеве слово Чеховича.

Конференція в справі морських роззброєнь.

Японська преса повідомляє, що японський премієр міністрів повідомив раду міністрів, що Америка й Англія сподіваються, що Японія візьме на себе ініціятиву в справі скликання нової конференції для морських роззброєнь. Японські ґазети додають, що японський амбасадор у Льондоні вже отримав відповідні інструкції.

Англійська престольна промова.

На англійській раді міністрів остаточно вироблено текст престольної промови; цей текст вже передано королеві, а відчитувати промову в парляменті буде льорд-канцлер. Цим разом престольна промова буде дуже довга, бо міститиме не лише виклад програми уряду Мекдональда аж до кінця 1930 року, але також основні напрямні англійської політики. Особливо багато місця займуть справи закордонної політики. Насамперед будуть подані ближчі дані про будучу конференцію морських держав для зменшення зброєнь, а теж про політ. конфер. в справах репарацій. В справі Надренії буде висловлене лише загальне бажання бритійського уряду можливо швидкого звільнення цеї країни від окупації. Нарешті буде подано до відома, що вже розпочато переговори з Радянським Союзом у справі відновлення дипломатичних зносин.

У своїй другій частині промова докладно розглядне справу безробіття. Тут буде зазначено, що уряд хоче ратифікувати вашінґтонський договір в справі заведення восьмигодинного дня праці і скасувати закон про заведення восьмигодинного робочого дня в гірничій промисловості. Далі промова заповідає закон у справі заведення платень для старих робітників і поширення закону про виплати для вдів та сиріт. На будову мешкань для робітників будуть призначені великі фонди.

Як бачимо, ця престольна промова матиме дуже богатий і важний зміст.

„Союз круглого стола".

(Нові напрямні англійської внутрішньої політики.)

Англійська держава панує над четвертиною земської кулі. Тільки в часі між 1870 і 1901 р. прийшло під англ. владу 88 мілонів населення та 4.754.000 квадратних миль поверхні. Бритійська імперія це злїпок територій, положених у ріжних частинах світу, замешкалих всякими людськими расами, що стоять на ріжних ступнях культурного розвитку. Не легко правити такою великою щодо простору і ріжноманітною щодо населення державою.

Цілими століттями приноровлювала англійська держава до своїх кольоній право сили та господарського визиску. Кожний англієць свято вірив, що провидіння призначило його нарід до панування над іншими народами, над цілим світом. З тої віри в призначення англійського народу черпала свою силу англійська імперіялістична політика.

Та вже у другій половині минулого століття почало виявлятися, що політика сили і грабункової господарки у відношенні до кольоній не дасть довго удержатися. У поневолених народів зросли і кріпшали визвольні рухи, а війна Англії з бурами у південній Африці виявила внутрішню слабосильність бритійської імперії. Одним словом Англія станула тоді перед ділемою: втрати своїх кольоній або зміни напрямних своєї політики у відношенні до підбитих чародів.

Людиною, яка випрацювала й ідеольоґічно обґрунтувала нові напрямні англійської політики супроти кольоній був Лionель Куртіс. Щоби мати свободу ділання виступає Куртіс з англійсько-кольоніяльної служби і сейчас по закінченні війни з бурами закладає товариство „Союз круглого стола". Він проповідує думку, що національні і господарські суперечности внутрі бритійської імперії можна буде усунути засобами, обдуманими при дискусіях за круглим столом. Звідси походить назва заснованого ним товариства.

У таких дискусіях брали участь представники англійського громадянства і поневолених народів. Союз круглого стола розписує цілий ряд анкет і видає богато дуже цінних публікацій. Нові ідеї, які проголошує Союз круглого стола є слідуючі: Англія у своїм власнім інтересі мусить закинути у відношенні до кольоній політику сили і господарського визиску і надати кольоніям найширші права. Дотеперішня політика спричинила утрату північно-американських кольоній та утворення з них Злучених Держав Північної Америки. Нова політика мусить прямувати до усамо-

---

ДАМЯН ГОРНЯТКЕВИЧ.

Печери в Кривчу.

З початком осени 1925 р. я виїхав на Поділля, бажаючи просвідити на місці зразки тамошнього народнього мистецтва. Як головну точку осідку вибрав я собі Борщів, мандруючи відтіля в ріжних напрямках.

Галицьке Поділля... Скільки вражінь для маляря й туриста і яке просторе поле для праці археольоґа й етноґрафа! Нічого дивного, що я хотів використати свій розмірно короткий побут на подільській землі яко мога найширше, не пропускаючи ні одної справи, аби виробити собі бодай загальний погляд на цей терен роботи для себе й інших.

Першим етапом моєї мандрівки було Більче Золоте. Не буду писати на цьому місці про вислідж своєї праці в ділянці української орнаментики, хоча це було й метою мойого виїзду туди, бо таким чином я відходив би від теми. Отже користаючи з побуту в Більчу, задумав я також оглянути тамошні печери. Орієнтуючися слабо в їх розгалуженні і просторі, тяжко мені було рішитися самому піти туди. Тому я вибрався на „Вертеби" (назва більчецьких печер) з провідником, місцевим селянином. Вже по дорозі він став розказувати мені льокальну леґенду, що „ці печери ведуть підземними хідниками аж до самого Київа". Яке замітне явище: навіть у поглядах мужиків виступає наш Золотоверхий культурним центром і то в цьому значінні, що там мають сходитися стежки тутешнього підземелля! Мій говірливий „чічероне", бачучи в мене заінтересування його оповіданням, розказував дальше на конічний лад дива про справжній лябіринт перечних коридорів про те, як то тяжко вийти звідти невтаємниченому. Самопевним тоном говорив між іншим про небезпечну виправу двох „панджінерів", що зійшли вниз без провідника й небавком заблудили. Але знання врятувало їх, бо виняли „компрес" і вже знали, куди йти.

Серед такої розмови ми минули село і станули над глибокою яругою, де я, налюбувавшись ще видом гарно положеного Більча з гори, скрутив на бічну пільну дорогу, слідкуючи за моїм товаришем виправи. Там поміж полями я побачив нараз глибоку яму, а в ній темний отвір печери. Вхід туди зовсім легкий, вистане трохи схилити голову, щоб перейти майже вигідно до першої комори. Навіть тут уже видно розкинені людські кости первісних жителів Більча з епохи неоліту, а всі інші находки (в дуже поважному числі й доборі) вивезено звідси — як відомо — ще в 1892 р. до музею краківської Академії Наук. У цьомуж самому році провірено печери з поручення власника Більча, кн. Сапіги, поширено поодинокі коридори і зладжено доволі точну їх карту.

В слідуючій коморі я мав змогу наглядно переконатися, яка небезпека грозить смільчакові, що сам сходить у низ: перед нами чорніли три отвори до ріжних хідників, котрі дальше й дальше розгалужувалися. Ми йшли безперервно півтора години крутими коридорами, натрапляючи за весь той час ледви на дві більші печери, названі „заврат" і „світлицею княгині Терези". Одначе й ці дві комори не є мабуть вищі понад 4 м., підчас коли хідники є завбільшки середньої висоти мущини. Назви менших комор виключно польські; не дивниця зрештою, бо вхід до печери находиться на полі кн. Сапіги, отже правно вони є його власністю. З колишніх сталактитів не залишився до сьогодня найменший слід; усі туристи товкли їх немилосердно, забираючи зі собою — на памятку! Не менше нищать стіни також місцеві селяни. Відбиваючи великі кусники гіпсу й розтираючи їх, уживають їх до біління хат...

Я вийшов із печер у Більчу майже розчарований. Обіцював собі побачити там куди кращі річи, а відчував, лишаючи їх за собою, тільки фізичну втому після довгого ходу. Потішався зате думкою про Кривче.

І таки того самого дня я вернув до Борщева. Але коли я висказав тут свойому гостинному господареві о. крил. Малицькому намір дальшої мандрівки до Кривча з метою оглянення ще й тамошніх печер, він потішив мене, що „шастя дописує" мені, бо саме перед кількома днями мали якісь дві польські пластунки перекопати вхід до підземелля, засипаний від ряду літ...

Який сором! Невжеж аж так мало ініціятиви в наших українських пластунів, що зовсім не цікавляться одним із найкращих місць нашої рідної землі? Невжеж усі їхні вакаційні шляхи мусять вести тільки на Гуцульщину й у Стрийщину? А це чудове Поділля зі своїми прекрасними ярами Дністра та Збруча й Медоборами — невжеж воно за мало інтересне для жадної вражінь шкільної молоді? Де наші учителі географії, де нарешті наш „Пласт"? Невжеж ми всі забули про світлу память інж. Ґутковського, відважного відкривця цих печер?

З такими дуже невеселими гадками я приїхав під вечір до с. Сапогова (відомого зі скитських могил) і переночувавши тут, помандрував слідуючої днини до Кривча. В Кривчу став я гостем священичої рідні пп. Назаревичів. І вони потвердили вістку про розкопування печер польськими пластунками, але нічого точнішого не вміли мені сказати про хід цеї праці. На моє питання про причину замкнення підземелля я отримав відповідь, що вхід до нього був якісь тих літ засипаний глиною. Він не був як слід забезпечений і все осінньою порою дощі наносили так багато землі, намулюючи печери хідни-

стійнення англійських кольоній, до утворення з них спілки вільних народів. В такій спілці кольонії оставали би лише в дуже малім звязку з метрополією. Завданням англійців повинно бути не панувати над поневоленими народами, а виховувати їх до самостійного політичного життя. Одним словом, Союз круглого стола хоче перемінити британську імперію в спілку вільних держав. Нові напрямні англійської внутрішньої політики здобувають собі чимраз більше прихильників і співробітників в парляментарних і урядових колах. Що більше, офіціяльна англійська політика починає переводити ідеї круглого стола в життя.

Перші спроби реалізування нових напрямних бачимо в південній Африці. Розумна англійська політика по крівавій війні з бурами довела до того, що в 1906 році надано бурам широку самоуправу, а за якийсь час повстала на правах домінії південно африканська унія. Скоро по тім кінчиться зовсім ворожнеча між англійцями і бурами, а в часі великої світової війни бури добровільно беруть участь у війні по стороні Англії. Далі південно-африканська унія, Канада, Австралія і Нова Зеляндія стають окремими англійськими домініями на правах майже самостійних держав.

Союз круглого стола не устає у своїй праці, видає окремий великий місячник „Круглий стіл" і пропагує розвязку ірляндського й індійського питання в дусі усамостійнення тих країв. Одному з видних представників союзу круглого стола, славному публіцистові Керові вдається зєднати для ідей круглого стола англійського премієра міністрів Льойда Джорджа і стати його найближчим співробітником. Льойд Джордж по великій світовій війні веде переговори з провідником ірляндського революційного руху Де Валерою і Ірляндія одержує права майже самостійної держави.

Також само згідно з ідеями Союзу круглого стола одержують Індії в 1919 р. конституцію. Ця конституція має за завдання виховати індійський нарід до парляментарного життя і підготовити цей край до надання йому прав домінії. Після цеї конституції виконують владу над краєм англійський ґубернатор і парляментарне індійське правительство. Одні справи, як публичне безпеченство, ґрунтові податки, цивільне судівництво підлягають всецільо владі ґубернатора, другі як шкільництво для індійського населення, публичні роботи, рільництво, посередні податки належать у цілости до індійського уряду. Ґубернатор за свою діяльність відповідає перед англійським парляментом, індійський уряд лише перед індійським парляментом. Зі сказаного бачимо, що індійська конституція спирається на системі дуархії, поділі державної влади між англійського ґубернатора та індійське правительство.

В червні 1921 р. відбулася в Льондоні державна конференція, в якій взяли участь англійські міністри і премієри міністрів поодиноких домінія. У привіті для конференції сказав Льойд Джордж таке: „прийшов час, що англійські домінії на рівні з королівством Англії мусять вести закордонну політику британської імперії і взяти відповідальність за цілість держави".

Резюмуючи сказане, слід ствердити, що внутрі англійської держави мають домінії суверенні права. Що більше вони дістають суверенні права і на зовні. Домінії самостійно підписують мировий договір у Версаю і нарівні з суверенними державами стають членами Союзу Народів. Їхні делегати одержують на збори Союза Народів окремі інструкції від домініяльних правительств. Канада одержує навіть право держати у Вашингтоні своїх диплйоматичних заступників.

Правда, що ця політика заломилася, коли в Англії прийшли до влади консерватисти, але і вони рахувалися з переведеними реформами як з довершеним фактом. Тепер, коли при виборах до англійського парляменту перемогла партія праці, творяться нові перспективи для здійснення ідеї Союзу круглого стола. Не можна заперечити, що цілий ряд справ очікує ще розвязки як напр. справа устрою Індії і т. п. Однак на загал внутрішня політика британської імперії йде по лінії ідей Союзу круглого стола.

Найсильніша імперія світу зрозуміла, що в добі визвольних змагань поневолених народів і ріжних рас і культур, політика сили мусіла би в неминучій консеквенції покінчитись катастрофою для держави.

Зовсім іншу політику ведуть новоповсталі по всесвітній війні держави. Ті держави не є однородні під національним оглядом, а в деяких з них наприклад у Чехословаччині нечеське населення становить більше як 50 проц. всього населення держави. Супроти поневолених народів ведеться у тих державах політику екстермінації та денаціоналізації. На силу робиться з мішаних під національним оглядом держав держави одного лише пануючого народу. Новоповсталі держави не тільки що не беруть собі прикладу з англійських зразків, а ще й в додатку обмежують права загарантовані міжнародніми договорами про охорону національних меншостей.

Своєрідний імперіялізм новоповсталих держав, хоч наносить тяжкі шкоди поневоленим народам, то всеж таки мусить скорше чи пізніше скінчитися повною невдачею. Історія всіх часів і всіх народів учить нас, що з боротьби за власне національне і політичне життя виходить все побідником поневолений нарід. Чим пізніше зрозуміють ту правду пануючі народи, тим гірше для них.

Пос. Володимир Целевич.

ки, що доступ туди став уже цілком неможливий. Громада — а на її луці саме находиться вхід до печери — не дуже тим журилася. Всі господарі дбали тільки про власні хазяйські діла, до Кривча мало хто заходив, а й ці туристи, довідавшися про неможливість того, зрезигновані вертали назад. І ніхто нічого не робив...

А акція інж. Гутковського? Так, вона була справді добре започаткована, але війна не позволила на здійснення його намірів. Чи дійсно щойно Гутковський відкрив їх? Безумовно так! До 1908 р. ніхто не знав про ті печери. Була там натомісць загально відома друга „грота" на присілку Кривча, званому Хомами, де зберіглися до нині підписи прогульковців ще з 1825 р.! Дуже можливо, що саме ці печери на Хомах оглядав польський священик Жончинський, згадуючи їх ще під датою 1721 р. (на його нотатці опираєся автор „Пішеводника по Галіції" д-р М. Орлович, хотячи таким чином заперечити факт відкриття їх інж. Гутковським). Та отсе наводження вістки давнього автора для квестіонування заслуг Гутковського чи стану посідання їх українською громадою не є для нас чимсь новим. Це живо нагадує інтерпретацію слів Нестора про Червенські Городи деякими польськими істориками! Д-р Орлович був бодай до тої міри „безсторонний", що для точности подав (одначе не без іронічного тону!) таку згадку: „В 1908 р. уважали (печери) новововідкритою, надаючи поодиноким частям українські назви". При тому автор провідника уникає увесь час назвища Гутковського навіть. Ще зальше посувуєся краківський „Курєр", що пишучи недавно про ті печери, приніс „сензаційну вістку", які то чуда віднайдено тепер на Поділлі, Богом і світом забуті ще від часів кс. Жончинського!

(Продовження буде.)

Відбудовуймо життєві обезпечення.

Велика світова війна підкопала довіря громадянства до таких установ, які не поносять вини за втрату і обезцінення їхнього майна та майна їхніх членів.

Це відноситься передовсім до Товариств обезпечень на життя.

Правні основи тих Товариств були донедавна того рода, що вони не мали спромоги орудувати самостійно своїм власним майном, а були приневолені завідувати ним згідно з приписаними законними нормами. І так: всі того рода Товариства могли переводити обезпечення тільки в краєвій валюті і тільки в ній складати свої премійні резерви. Так ці резерви як і інші фонди, Товариства обезпечень на життя були приневолені льокувати також у цінних державних паперах, через що доля майна цих Товариств була звязана нерозділько з долею самої держави і її валюти.

Непридатність та шкідливість такого законного нормування способу льокати майна Товариства обезпечень на життя та примусове заключування умов тільки в краєвій валюті — спричинила підчас та й після великої світової війни обезцінення житевих асекураційних Товариств.

З огляду на це нове міждержавне законодавство на полі життєвих обезпечень, навчене тяжким досвідом, полишає вже Товариствам обезпечень на життя свободу при переведенні своїх завдань, зокрема при забезпеченні їхнього майна перед обезціненням.

Почавши від 1923 року всі життєві асекураційні Товариства, у всіх державах, можуть заключувати свої обезпечення в довільних заграничних валютах і то по виборі самих обезпечених, які вибирають до тої цілі найкраще американські доляри і швайцарські франки, бо обі ці валюти мають безпечний золотовий підклад і як такі уважаються міжнародним мірником вартости.

В тій валюті мають бути депоновані премійні резерви від життєвих обезпечень, при чому Товариства обезпечень на життя можуть льокувати свої фонди на гіпотеках на першому місці.

В той спосіб нове законодавство на цьому полі не звязує долі майна тих Товариств з долею держави, а дозволяючи поміщувати премійні резерви в чужих валютах і землі, тим способом воно забезпечує майно обезпечених на життя членів перед повним обезціненням.

Завдяки цьому всі Товариства обезпечень на життя в цілому світі дійшли почавши від 1923 р. до великого розвитку, придбали повне довіря своїх громадян, які перевели обезпечення свого життя на величезні міліярди долярів обезпеченого капіталу.

В такому самому правному положенні опинилося і **наше одиноке українське Товариство обезпечень на життя і ренти „Карпатія" у Львові.** Перорганізоване в останньому часі, воно послідовно і енергійно поширює свою діяльність і зєднує собі між нашим громадянством щораз то нових обезпечених членів, які переводять обезпечення свойого життя головно в американських долярах і швайцарських франках.

Звіт Управи цього Товариства, предложений в дні 22. червня ц. р. на Загальних Зборах під проводом п. д-ра Степана Федака, виказує, що стан всіх обезпечень Товариства з кінцем грудня 1928 року виносив у перечисленні на золоті 1,098.456.— зол., отже в порівнанні зі станом обезпечень з кінцем 1927 року стан обезпечень збільшився о квоту 600.000 золотих. Коли взяти стан обезпечень з кінцем травня 1929 року, то стан їх виносить 1,688.456 зол., отже за час відновлення діяльности Товариства, себто за час 10 місяців, стан обезпечень Товариства в порівнанні зі станом з грудня 1927 р. збільшився о 1,176.576 золотих. Якби обезпечення йшли в тім самім темпі, то з кінцем 1929 року портфель обезпечень Товариства дійде до двох і пів до 3 міліонів обезпеченого капіталу. Цифри справді невеликі, але зваживши теперішні господарські відносини нашого громадянства, ті цифри є всеж таки показчиком постійного розвитку Товариства.

Розпоряджаючи зложеними в твердій валюті і як слід забезпеченими гарантійними фондами (260.606.86 зол.) та увійшовши після 2-літних переговорів в тісний контакт з великим середньоевропейським концерном „Фенікс" — „Карпатія" має раз на все забезпечені тривкі господарські основи для найкращого свойого розвитку та дає певні гарантії своєчасного виконання зобовязань супроти своїх обезпечених членів. До того правна структура „Карпатії" є того рода, що тільки загал обезпечених рішає про долю Товариства та про його платездатність. Обезпечені, як дійсні його члени, мають право брати участь в завідуючих органах Товариства, а тим самим мати безпосередній вплив на розвиток, на спосіб господарки та на забезпечення фондів Товариства.

Тому, як зі свойого особистого, так і національного обовязку, кожний український громадянин обовязаний переводити обезпечення свойого життя та життя своїх родин **виключно в українськім Товаристві** та тим способом скріпляти розвиток нашого господарського життя. Це під нинішню хвилю національний обовязок кожного українця!

Поанкаре про плян Юнга.

Французький президент міністрів Поанкаре скінчив нарешті свою промову про плян Юнга, яка зайняла шість засідань комісії парляменту. Французькі делегати, — зазначив він, — одержали від уряду загальну інструкцію дбати про те, щоби німецькі репараційні сплати покрили французькі довги Злуч. Державам і Англії, а крім того дали би ще надвишку для властивих французьких репарацій. Після його обчислення Франція мусіла би одержати 40 міліярдів золотих марок. На основі пляну Юнга Франція одержить 27 міліярдів. Франція згодилася на це зменшення, бо їй залежало на остаточному урегульованні справи. Тепер Франція зможе за німецькі сплати зліквідувати свої борги в Англії та Злучених Державах і протягом 37 літ одержить ще 420 міліонів марок на відбудову знищених війною місцевостей. Вкінці своєї промови Поанкаре заявив: „Плян Юнга кращий від пляну Доза, коли він буде льояльно переведений до кінця".

Злучені Держави і конференція в справі морських розброєнь.

Вашингтонський кореспондент газети „Геральд Трібюн" повідомляє, що амбасадор Злуч. Держав у Льондоні, генерал Доз, одержав від уряду поручення повідомити британського премієр-міністра Мекдональда, що Злучені Держави готові взяти участь у конференції в справі морських розброєнь без огляду на те, чи буде це спеціяльна конференція, чи конференція в рамах теперішньої Ліґи Націй.

Поанкаре годиться на Льондон?

Французька ґазета „Пті Парізіен“ повідомляє, що французький уряд передав у Льондоні свою відповідь у справі місця, де має зібратися політична конференція. У цій відповіді ще раз зазначено, що Франція воліє на місце конференції якунебудь невтральну країну, бо це забезпечує свободу для учасників. Одначе ґазета висловлює гадку, що французький уряд кінець кінцем згодиться на те, щоби конференція відбулася в Льондоні.

Злучені Держави домагаються від Франції плачення довгу.

Французький міністр закордонних справ Бріян телеґрафічно наказав французькому амбасадорові у Вашинґтоні, щоби він зробив перед урядом Злучених Держав демарш в справі відложення терміну платности рати в сумі 400 міл. долярів. Одначе Злучені Держави відмовилися відкладати термін платности. Державний секретар Стімсон відповів французькому послови, що він, хоч мав 50 літ, одначе пішов підчас війни на французький фронт. Таким чином ніхто не може сказати, що він зле настроєний до Франції. Одначе президент Гувер на основі американської конституції не має права відложити термін платности. Стімсом заявив, що він здає собі справу, що французька публична опінія схвильована, одначе не менше занепокоєна також американсьа публична опінія. В Америці панує переконання, що уряд дуже приязно трактував Францію, бо по умові з 1926 року скасував усі довги, які Франція підчас війни зробила в Америці, і домагається заплати лише тих довгів, які вона зробила після війни.

З театру.

Малий Театр: Ловець тіней“ на 3 дії Жана Сармана.

Жан Сарман — молодий французький драматург і актор, у Франції відомий своїми кількома песами, що мають зовсім новий тон і пробують зірвати з дотеперішньою французькою сценічною технікою, вигостреною у ситуаційній шліфовці. Почав він трохи по-Шекспірівському своєю „Паперовою короною“, але хутко віднайшов своєрідну атмосферу. Він поет тихих буденних непримітних трагедій. Але коли Вільдрак („Вантажник заняття“) наближується у цих трагедіях до російської школи, Сарман іде за прикладом „найсучасніших“ психольогів. Його улюбленим героєм є „поет з душі“, що витрачує свою чутливість безпосередньо, живучи, а не пишучи.

„Ловець тіней“ має оригінальний сюжет. Першим мистцем таких сюжетів є Пірандельо. У Франції поширює їх своїми песами Ленорман. Героєм у „Ловці тіней“ є поет, що наслідком нещасливого кохання нездужає амнезією. Втративши память минулого він почуває себе несподівано щасливим, відродженим. Та рідня, щоби його вилікувати, запрошує до себе дівчину, що стала причиною його нервової недуги; може завдяки ній він викличе у своїй памяти затерті тіни пережитого. І бачимо якою траґедією стає для нас інколи наша память.

Песа при всій реалістичній простоті має легкий символічний натяк. Заголовку не можна передати; „ombre“ — „тінь“ значить одночасно „пструг“; герой песи, попавши у свою недугу, проводить увесь час з вудкою над рікою, ловлючи пструги, що на її дні увихаються, мов тіни. Так само втікають на дні його памяти спомини минулого. І коли він видужає, пічне в розпуці стріляти ці тіни — і в воді і у власній памяті. Соняшно-погідна песа кінчиться траґічним акордом.

Сарман перемішує з насолодою радощі життя з меляхолійним його закінченням. Його ніжні, наскрізь ліричні песи грати дуже важко. Коли два роки тому ставив наш театр його майстерну цяцьку „Найкращі очі в світі“ — вона вийшла блідо; втратила головну частину свого чару від простого факту, що всі звичайні слова, які набирають виїмкової поезії, коли є відповідно сказані, не мали в собі нюансів буденної простоти глибшої від найштудернішої акторської декламації.

Венґерко з Лубенською були чарівною парою і створили бажану автором атмосферу.

М. Р.

Зі спортового життя.

Україна — Погонь (Стрий) 6 : 1 (0 : 1).

Відплатні змагання між стрийською Поґонею й Україною, які відбулися в неділю 30. червня на площі Сокола-Батька і закінчилися високоцифровою перемогою України, дали „науку“ противникові, що до гри за мистецтво А-кляси крім брутальности і певної дози амбіції слід ще мати й інші прикмети, а саме техніку й витревалість до кінця змагань. Цих двох останніх елементів грачам Поґоні забракло і тому стрийська дружина програла в рекордовім у цьогорічних змаганнях за мистецтво А-кляси відношенні 6 : 1.

Хід гри від початку до самого кінця змагань був дуже цікавий і держав цілий час у високому напруженні численно зібрану українську публику. Обі дружини вийшли на грище з горячим бажанням виграти змагання за всяку ціну, бо розходилося про високу ставку, а саме: перемога давала можність Поґоні здобути мистецтво ґрупи, а програна грозила Україні деґрадацією до Б-кляси.

В першій половині гри Україна енергійно напирає, одначе Поґонь, не перебираючи в засобах, борониться всіма силами, що більше, підчас одного замішання під воротами України вдається їй стрілити першого й останнього ґоля. Здавалося, що Україні грозить програна, одначе більше фахові бачили, що противник заїлою обороною і протинаступами в першій половині цілковито вичерпав свої сили. Це показалося зараз на початку другої половини гри, відколи Україна вповні заволоділа грищем, а ґолі до воріт Поґоні почали сипатися як з мішка. Серію ґолів започаткував незрівнаний цього дня Кобзяр, який стрілив їх чотири, а Петрів і Лисик по одному. Взагалі ціла дружина України дала зі себе все, що могла, щоб виграти ці змагання і це їй вповні вдалося. Спеціяльну увагу слід присвятити наймолодшому грачеві України Скреготі, який своєю розумною і технічно бездоганною грою на обороні творив непроходиму стіну для противника.

Суддював п. Шнайдер, який, в першій половині гри ще не зорієнтований, допускав до острої гри зі сторони Поґоні; в другій половині держав уже грачів „коротко“ і вповні вдоволив обі сторони. Публики більше тисячки, переважно української.

На закінчення слід додати, що друга і третя дружина України списалися цього самого дня також дуже гарно, бо друга побідила Гасмонею ІІ. 3 : 1 (1 : 0), а третя Гасмонею ІІІ. 5 : 3 (1 : 1).

ПРОСИМО НЕ ЗАБУВАТИ

при зміні адреси,
конче подавати і
попередну адресу.

Д-Р АРСЕНЬ РІЧИНСЬКИЙ.

Моя відповідь

Св. Синодові Православної Церкви в Польщі.

(Докінчення).

IV. Таким чином відлучення мене від Церкви побудоване *на фальшивих фактах*, цілком неперевірених; обґрунтоване церковними правилами, які до мене жадного відношення не мають, і доконане без додержання приписаної процедури. Які ж наслідки тої анатеми: чи виправдала вона сподівання ініціяторів? Для цього варто розкрити, звідки вийшла ініціятива цілої тієї справи.

Перший раз думка про кидання анатеми на українських церковників явилася в шовіністичному російському листкові, „Свѣт Истины“ (15. X. 1927. ч. 10) і видаваному членом Верховного Совіта РНО. п. Евгеном Комаревичем. Одночасно прот. Боришкевич у Володимирі 17. X. 1927 р просив воєводу п. Меха про виселення мене з Володимира адміністративним порядком, сподіваючися хоч такими поліційними засобами спинити зріст українського церковного руху, — але дістав відповідь, що на те нема законної підстави. Тоді саме прот. Боришкевич і виступив з внеском про відлучення мене від Церкви, — щоби репресіями церковної влади досягнути того, чого не вдалося зробити через поліцію. Як не дивно, але цьому „духовникові“, що з ідейним рухом вміє боротися тільки жандармськими методами, доручено рік тому ще й робити мені „увіщания“!... Коли ж в осени 1928 р. наново розпочалася війна між митр Діонисієм і українським громадянством, то москвофіли знову порушили справу анатеми (див статтю Е. Комаревича в „Русск. Голосі“ 30. XII 1928. ч. 292 під характеристичним заголовком: „Когда же наконец?“, якої зміст зводиться до одного настирливого запиту: „когда же наконец“ відлучать Річинскаго від Церкви?“ А щоби легше підштовхнути митр. Діонисія на анатему, в цій статті говориться, нібито я у ч. 1. журналу „Рідна Церква“ написав, що „митроп. Діонисій получил разжиженіе мозгов“. Хто має ч. 1. „Рідної Церкви“, може легко переконатися, що там нічого подібного нема, та що ця вигадка дуже нагадує провокаційну сплетню, пущену росіянами після Луцького зізду, на котрому нібито також нанесено образу особі митрополита).

Отже відлучення мене від церкви сталося на домагання фанатичного гуртка москвофілів, засліпленого зоольоґічним шовінізмом і готового підпорядкувати інтереси Церкви своїм політичним обрахункам; на жаль вони мають нині рішаючий вплив у варшавській митрополії. Їх цілю було — оганьбити український церковно-народній рух та ізолювати мене особисто від народу і особисто від духовенства. Одначе ледві місяць минув після офіціяльного проголошення анатеми, і я вже відновив свою спільність із Вселенською Христовою Церквою у таїнстві сповіди й св. причастя. На фальшивих фактах опертої, канонічно необґрунтованої, формально незаконної і викликаної зовсім нецерковними міркуваннями анатеми ні я, ні наше громадянство, ані наше духовенство не визнаємо, — тому так легко й так бистро її уневажнено допущенням мене до св. евхаристії. Замісць ганьби, ізоляції та поразки серед українського громадянства, передтим розбитого на кілька течій навіть у лоні Українського Церк. Комітету, тепер установлюється „єдиний всебічний церковний фронт і єдиний національно-церковний провід“, про котрий заговорили навіть ті, що розходилися зі мною в питаннях тактики („Діло“, 2. VI. 1929. ч. 121). Численні протести селянства, яке ми самі стримували від надто рішучих виступів; обурення інтеліґенції ріжних напрямків; прихильна позиція духовенства а навіть російської преси (вже й не кажучи про українську) свідчать, як одноцушно всі осудили цей несправедливий вчинок св. Синоду. Справа моєї анатеми стала справою загально-національною, а наслідки її очевидно цілком не виправдали надій, покладаних її ініціяторами.

Щож до мене персонально, то одноцушна громадська думка, викристалізована раніше, ніж я дав свої пояснення і занята моєю обороною навіть в тих випадках, коли з моєю тактикою не погоджувалися („Новий Час“, 22—24. V. 1929, чч. 56—57), переконує мене у своєчасности і правот. нашої справи. Оцінка громадянства дала мені моральну опору й засвідчила, що ми йшли і йдемо належним шляхом. Через те не сумніваюся, що й ця неправна анатема раніше чи пізніше буде знята, бо так нераз було в історії боротьби за права національних церков. Були навіть випадки кинення анатеми на людей, яких пізніше Вселенська Христова Церква не тільки розгрішала від клятви, але й зачисляла до числа угодників Божих.

V. Чи й справді ми стоїмо перед перспективою розколу на тлі церковно-національної боротьби? Чи й справді не вдасться обминути ще більшого ускладнення і так тяжкого положення нашої Церкви? Чи не краще булоб, поки ще час, виправити допущені помилки? Бож ясно, що й ця анатема своєї цілі не осягнула, тільки ще більше ускладнила положення Церкви і заховує надалі своє значіння хіба тільки як чинник підбадьорючий та наклинкуючий до більше пляномірної, ніж досі боротьби. Чи не краще в таких умовах переглянути ту постанову?

„Я сам бажав би бути відлученим від Христа за братів моїх, рідних мені з походження“, говорить Апостол (Рим. IX. 3). Отже безцільною буде боротьба митрополії з тим рухом, що нуртує в глибинах народньої душі. Наші прадіди ставали за Церкву не тільки проти зовнішніх ворогів, але нераз і проти своїх власних,— та історія їх не тільки не осудила, але й засвідчила, що власне нарід, а не епископат був правдивим оборонцем Церкви на українських землях. Ця наша стара церковно-національна традиція не боїться жадних анатем, а через те, замісць неправних і неоправданих репресій, чи не пора вже послухати голосу вірних і піти слідами біблійної Руфи, яка говорила: „твій нарід буде моїм народом, і твій Бог — моїм Богом“ (Руфи, I. 16). Тільки таке щире наверенення чужих нам з походження і по духу владик до української пастви ще могло би врятувати Церкву. Грізні приклади церковної історії учать, чого можна сподіватися від дальшої впертости і дальшої війни.

У передбаченні тих тяжких наслідків для всієї православної Церкви необхідно св. Синодові змінити своє відношення до церковно-національної проблеми, й числитися з нею, як із найповажнішим завданням моменту, — або в противному разі, понести всі наслідки своєї дотеперішньої політики. Жадні анатеми не закриють нам уст. бо в цій справі, колиб навіть ми замовкли. то „камні возопіють“...

5. VI. 1929 р. у Володимирі.

Відозви й комунікати.

Поможіть нашим найменшим!

Ми, українці, завжди з гордістю підкреслюємо, що належимо до великої сорок-міліонової української родини, забуваючи про те, що ніякий член родини не може бути байдужним до долі інших її членів. Тимчасом ми навіть не цікавимось тими, що живуть тут близько, майже під боком. Ми не знаємо, що в каліпській станиці перебуває до 1000 наддніпрянців, а між ними 100 дітей у віці до 12 років. Хоч як тяжко приходиться жити старшим емігрантам, але кожний з них зберігає в серці спомин про чудову батьківщину. А діти, які залишили рідний край немовлятами, або побачили світ за дротами, не бачили її і тільки від батьків чули про обітовану землю-Україну. І нераз питаються діти батьків: Чому навкола нас самі чужі люди? Чому ми не їдемо на Україну?...

І от тепер, коли прийшов кінець шкільного року, коли діти мов птахи летять на село, щоб спочити в атмосфері рідного оточення й набрати сил до дальшої праці, згадаймо про тих найменших, які перебувають на чужині й потребують побути хоч кілька тижнів в атмосфері рідного українського оточення. В імени цих маленьких вигнанців звертаємося з просьбою до українського громадянства приміститн їх на час шкільних вакацій.

Всіх дітей, що хотілиб виїхати на вакації, дотепер зголосилось 19 (10 хлопців і 9 дівчат) у віці від 6—11 років. Хто хотів би примістити в себе дитину, просимо зголоситись до „Народнього Базару" в Перемишлі (Народний Дім), а рівночасно зазначити: хлопчика чи дівчинку і в якому віці бажає взяти до себе на вакації.

Т-во допомоги емігрантам у Перемишлі.

НОВИНКИ

— **Для вшанування памяти Е. Х. Чикаленка** влаштувала Українська Господарська Академія в Подєбрадах дня 30-го червня жалібну академію з такою програмою: 1. Вступне слово ректора проф. Іваницького; 2. Є. Х. Чикаленко — промова доц. Королева-Старого; 3. Спомини про Є. Х. Чикаленка — промова інж. В. Шевченка; 4. Жалібна дума — виконав кобзар інж. М. Теліга; 5. Жалібні пісні — виконав Академічний Хор.

— **Іспит зрілости** в семинарії СС. Василіянок у Львові відбувся в днях від 17.—22. червня ц. р. включно в присутности Їх Ексцеленції Митрополита під проводом делегата Кураторії Ш. О. Л. дир. Едварда Ольшевського з Бережан. До іспиту зрілости приступило 37 кандидаток, з тих 1 перепала при письменнім іспиті, 8 при устнім іспиті зрілости, 1 кандидатка відступила, 27 кандидаток здало іспит зрілости, а саме: Бараник Олена, Бобко Стефанія, Голко Іванна, Ґрень Стефанія, Демків Юлія, Думич Софія, Зацерковна Дарія, Женчур Софія, Кіт Стефанія, Козюма Олександра, Кондратюк Ярослава, Майовська Анна, Мединська Олена, Ничай Іванна, Пеленська Софія, Питлик Мирослава, Решитилович Стефанія, Рунька Ярослава, Савула Катерина, Стасина Софія, Тис Олена, Третяк Анна, Турко Остапа, Турковид Емілія, Федчина Анна, Хомин Ольга, Шульган Іванна.

— **Особисті вісти.** З днем 2-го липня починає одномісячну відпустку головний редактор нашого щоденника Вас. Мудрий. Тому, що одночасно виїзджає з редакції на відпустку і д-р Мих. Рудницький, то на той час приїхав з Варшави до редакції наш кореспондент Ів. Кедрин, який буде заступати головного редактора.

— **Музей Наук. Т-ва ім. Шевченка** у Львові (вул. Чарнецького 24) мав у місяці червні 172 чисел (342 предметів) приросту до ч. 19.037 включно, головно у відділі археольоґії та етнографії. Найцінншим надбанням є археольоґічна збірка о. Якова Бобрука з Радзейовіц (6 бронзових прикрас, 3 глиняні посудини, 8 камінних топірців, камінна булавка, 3 кремінні сокирки та ґранітова зернотерка). Жертводавцями були пп.: д-р Барвінський Б., Бобрук Я., Вовсуль, Дорошенко В., Заклинський Б., о. дек. Карпяк М., Климчак К., о. Лабач І., Лущик, Мельничук М., д-р Никифорик С., Ніжанковський Т., Олесницький Т., Олесницький Я., д-р Озаркевич Л., інж. Онишкевич Р., о. дек. Пастерняк І., інж. Пастерняк С., XI. пластовий курінь ім. Мазепи із Станиславова, проф. Полянський Ю., д-р Свєнціцький І., т-во „Сокіл-Батько", д-р Сушко О., Танавський Д., Українська Громада в Брюсселі, о. Фацієвич О., Чайковський Е., вид-во „Червона Калина". Управа Музею складає усім їм щиру подяку. Музей відвідало в червні 154 особи. — **Я. П.**

— **Ріжні вістки.** Доцентом на катедрі радіоактивности та атмосферичної електрики став у краківському університеті д-р Беґувек, відомий учасник експедиції Нобіле до північного бігуна. — Польського генерала Галлера, що має хутір над морем у Новім Селі, ліцитують за довги. — Молодий німець Шмелінґ став міжнародним мистцем боксу проти еспанця Паоліно з перевагою в 9 рундах на 12. — Спроби двох америк. летунок побити рекорд лету, скінчились сумно: Джінтрі вбита, Єнсен тяжко ранена. — Троцький не тратить надії на виїзд до Англії і знову прохає Мекдональда в цій справі. — У Парижі радив міжнародній конгрес пожежних організацій; принняв він окремий статут. — У Білгороді помер бувш. сербський міністр війни і закорд. справ полк. Ваза Антонич. — 28-го червня відправили в Мексику вперше від 31. липня 1926 перше богослуження в 11 церквах. — Сполучені Держави втратили річно 1,200.000.000 дол. на протиалькогольнім законі; з цього сама оборона закону коштувала 360,246.000 дол. — Ню-йорський „Таймс" помістив телеграму з Парижа про плян Юнґа (угода з Німеччиною), яка складалася з 30.000 слів; розміром це неначе пів повісти. — Заповідають, що конскрипція в Злучених Державах в 1930 році викаже 123,000.000 душ. — Офіціяльна статистика стверджує, що Італія має тепер 50 міл. мешканців. — Фонд Ракефеллера з Ню Йорку видав торік 21,690.738 дол. на лікарські і оздоровлюючі ціли в Америці і за кордоном. Досі фонд видав уже 225,000.000 дол., а має ще понад 200,000.000 дол. майна.

— **З пластового життя.** Пишуть нам: Дня 28. травня в „Пластовому Домі" в Празі підчас засідання команди чехословацьких пластунів вручив скавтмастер проф. Л. Бачинський з Ужгороду начальникові чехословацьких пластунів проф. А. Свойсіку припис Верховної Пластової Команди у Львові, яким наділено його титулом „добродія українського пласту" та свастикою, що одночасно була йому вручена за його заслуги перед українським пластом. На промову скавтмастера Л. Бачинського та привіти декількох присутніх українських старших пластунів, начальник А. Свойсік відповів теплими словами, обіцюючи й надалі допомогати українському пластові. — **Б. С.**

— **Чудеса науки.** Цими днями перевели в шпиталі в Будапешті сензаційну операцію. 24-літній студент пробив собі серце ножем. Лікарі „виняли серце з рани і зшили його". Після кількох хвилин серце почало битись наново і недужий очуняв; його стан покищо задовольняючий.

— **Жиди комуністи.** Офіціяльні статистичні дані з Москви стверджують, що в комуністичній партії є тепер півтретя проц. жидів, а в моменті більшовицького перевороту було їх 10 проц. Деякі органи преси додають до цього висновок, що факти заперечують поглядові, буцім-то більшість більшовиків це жиди. Інші додають увагу, що важно є, хто партією проводить.

— **Дотепний винахід.** У деяких льондонських театрах придумали спосіб, як читати програми підчас вистави, коли на салі темно. Програми почали друкувати білими буквами на чорнім тлі.

— **Змінюють прізвища.** У Німеччині 4000 осіб жде тепер на зміну своїх прізвищ. Закон пішов назустріч тим, що не хотять, щоби їхне прізвище пригадувало їм самим і іншим їхнє минуле. Чимало поляків зі закінченням на „кі", давно знімчених, німчить свої прізвища. Орловські стають Адлерами, Соколовські Фальке'ами. Ще більше є випадків зміни прізвищ із „родинних оглядів" (нпр. незаконних дітей приймають під своє прізвище дійсні родичі). Дотичні бюра міністерств мають багато праці, бо часто це „перехрещування" має чисто комерційні, не завсіди чисті, мотиви.

— **Ескімос з пересвідчення.** Колишній голова ескімосів Вельцль має 61 літ. Він з походження чех, але від 30 років живе в Канаді приїхавши туди з підбігунових криг. Тепер відвідав він Прагу, а з Праги вертається назад до Ґренляндії. Там не хоче вмирати. Не в Чехословаччині ; не в Канаді, де є кращі ліжка, шпиталі та санаторії, ніж на підбігуновім леді. Цей цікавий старець не є чудаком, а цікавиться життям підбігунових країн поважно; він знає точно ледяні канали Ґренляндії, обїхав їх без мап і завдяки своєму досвідові став найвищим суддею ескімосів. Він збирає підбігунові звірята для зоольоґічного музею і приїхав до Праги в надії, що на це дістане гроші від чехословацького уряду. Та йому відмовили. Тепер він вертається до Канади без сотика, але без журби. Він віднайде своїх товаришів зі саньчатами, собаками, рушницями і сітями і це вистарчить йому, щоби зажити давним життям. А коли прийде його остання година, він, згідно зі старим звичаєм ескімосів, увійде до ледяної печери і скаже її зачинити крижаними зломами.

— **Боротьба церков в Америці.** Митрополит російської „живої" (синодальної) православної церкви в Ню Йорку, Іван Кедровський, виграв у суді процес проти митрополита Платона Рождественського. Суд признав йому і 6 іншим церковним адміністраторам владу над 115 православними церквами і їх майном в Америці.

— **За 100 літ.** Один ню-йорський виробник одіння заповідає, що мужеські одяги зміняться за 100 літ. Він каже, що мущини тоді будуть ходити в коротких штанцях вище колін, без панчіх. Замісць черевиківноситимуть сандали (личаки). Сорочок, ковнірців і краваток не будуть носити, тільки камізольку. Блюзку носитимуть як буде зимно. Капелюхів ні шапок не будуть носити. За останніх 10 літ мужеська мода вже пішла трохи назустріч сонцю і свіжому воздухові. Недавно один із учених доказував, що жінки живуть довше головно тому, що їхній одяг у літі дає доступ соняшному промінню. Перед війною можна було порахувати на пальцях людей, що в місті ходили по вулицях без капелюха; на них зглядались. Коли завтра найдеться таких сто осіб, що підуть за радою ню-йорського гігієніста, не треба буде ждати на його реформу 100 літ, а досить буде — 10.

— **Іспитова комісія** при прив. коедук. гімназії „Рідної Школи" УПТ в Золочеві повідомляє, що роздача свідоцтв зрілости відбудеться в суботу, дня 6. липня 1929 р., в 10. год. передпол. Взивається всіх абітурієнтів в тім дні явитися.

2334 2—3

Димісія Поанкаре?

Засідання французького парляменту з 30 червня було історичне в історії французького парляментаризму. Дня 1. серпня французький парлямент мусить ратифікувати довги, які Франція має в Злучених Державах за воєнні матеріяли або заплатити 10 міліярдів фр. Та ратифікація Йонґового пляну натрапила на труднощі. Палата на внесення Франкліна Буйона ухвалила великою більшістю візвати уряд до відложення речинця сплат за воєнні матеріяли. Положення загострилося. Кажуть, що Поанкаре в порозумінні з членами уряду подасться до димісії.

—o—

Конференція мін. закорд. справ у Люксембурзі?

У Льондоні кружляла чутка, що французький амбасадор вручаючи англійському міністрові закорд. справ французьку ноту устно предложив в імени свого уряду, щоби конференція міністрів закордонних справ відбулася в Люксембурзі і то не перед 29. липня, бо французькі міністри з причини сесії французького парляменту не можуть кинути Парижа. Конференція відбудеться мабуть у перших днях серпня.

—o—

Змова на життя президента Туреччини.

В Анґорі викрили нову змову на життя президента Туреччини Кемаля Паші. Поліція арештувала богато споміж духовенства та військових.

—o—

Сніг у Словенії й Італії.

У словінських Альпах впав великий сніг. Ушкоджені є телефонічні та телеграфічні лінії. На Поґорі впав такий великий сніг, наче серед зими. В Італії, в пров. Кадоре, впав сніг. Часть Дольомітів покрита теж снігом. Мешканці й літники у Тарвіс у середу рано побачили ціле місто й околичні гори в снігу. В околиці Белюно впав густий град і знищив усі плоди. Над середущою Італією лютувала хуртовина.

—o—

Земля на півд. бігуні.

З радіотелеграм, які прийшли у Вашінґтон, виходить, що кап. Бирд відкрив на півд. бігуні кілька тис. кв. кільометрів землі. Бирд із літака зладив мапу цієї території, потім осів там, щоби перевести наукові досліди. Поробив фот. знимки гірського ланцюха, що доходить до 5.000 стіп висоти.

—o—

Надзвичайна сесія сойму?

„Наш Ґлос" повідомляє, що консеквенцією рішення державного трибуналу в справі б. мін. Чеховича буде скликання сойму на надз. сесію. Маршалок сойму або посли зачнуть небаром акцію збирання підписів під домагання скликання сойму.

—o—

Поворот Девея із СРСР.

Фінансовий дорадник Польщі Девей, що тиждень тому виїхав у СРСР, відвідав Київ, Харків і Одесу. Потім поїде у Москву та Ленінград. Девей скоротив свій побут і в Варшаві буде вже 8. липня. Найбільш поцікавився Девей Рад. Україною, студіював економічні можливости цієї країни.

—o—

Чехович — директором банку.

Дня 2. липня обіймає урядування новий начальник дир. Земянського Банку в Варшаві, б. міністр Чехович. Метою покликання Чеховича на це становище є реорганізація консолідації Земянського Банку.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Микола Чайковський: **„Алькоголізм і школа“** (передрук з „Української Школи“ з 1929 р.). Рогатин, 1929. Бібліотека „Ми молоді“ ч. 10. Накладом „Союзу Протиалькогольних Гуртків Молоді“. Стор. 16. 8°.

Дмитро Геродот: **„Тернистий шлях“** (збірка поезій). Чернівці, 1929. Бібліотека „Хліборобської Правди“ ч. 4. Стор. 28. 16°.

Як добути красу і задержати молодість та здоровля. Косметичний порадник для плекання краси. Написала *Осипа Зак инська* на основі студій та косметичної практики в Празі. Книжка має 64 ілюстрації. Львів-Ужгород-Чернівці, 1929. Стор. 194. 8°. Видавництво „Весна“. Ціна книжки 6·50 зол.

ЖУРНАЛИ:

„Літаври“, літературна одноднівка. Львів, червень 1929. Стор. 16. 8°.

„Поступ“, вістник літератури й життя. За червень-липень 1929 р. ч. 6 7. Зміст: Ю. Кміт: Пекло; А. Вартовий: Сліди; А. Курдиляк: Остання стежа. — Святий чернець. — Маки; Б. Монкевич: Лицар незломний; Ц. Фляйшен: Колишіть мене; Б. Шостаківський: Що писати?; Меріям: Липень; д-р К. Чехович. Католицька фільософія; д-р М. Гнатишак: Ренесанс Шевченківської романтики; І. Гладилович: Польський католицький академічний рух; На соловецьких островах; д-р П. Ковалів: Господарська відбудова; Я. Бохенський: Срібні тіни; І. Аненко: Появи „духів“; Зі світа; В Польщі; З природи і техніки; Літературні замітки; Бібліографія; Ліві між собою.

„Більшовик України“, політико-економічний журнал Ц. К. (КП(б)У. Рік видання IV. Ч. 9. Харків, 15. травня 1929. Зміст: Передова; В. Качинський: Перспективи розвитку сільського господарства України; М. Канепгісер: Товарообо от у пятирічнім пляні розвитку народного господарства України; Т. Білаш: Аграрно-селянське питання у програмі Комінтерну; Гуревич З.: Псевдомарксизм на службі українського націоналізму; М. Мотузка: „Зо всім нового типу українці“; М. Корляків: Під пацифістською машкарою; Л. Мадьяр: Куди йде Китай?; Критика й Бібліографія.

„Світ Дитини“, ч. 7. Львів, липень 1929 р. Зміст: На сонце; Вороги дерев; Вітер на могилі; Вірші Марка; Перед жнивами; Татари; Вечірня молитва; Мопс і Бриськo; Царський плащ; Вістка з Полісся; Хлопчик і цапок; Нагорода пильности; Літо; Сінокоси; Діточі театральні гуртки; Забави; Загадки; Розвязки загадок.

„Вісти з Лугу“, письмо присвячене луговим і січовим справам, просвіті і науці. Рік IV. ч. 6. Львів, червень 1929 р.

„Ми Молоді“, орґан українського протиалькогольного руху. Рік II. Ч. 7—8, за липень-серпень 1929 р. Рогатин.

„Пластун“, часопис пластової молодежи. Рік VII. Ч. 8. Май 1929. Ужгород.

„Учительське Слово“, орґан „Взаїмної Помочі українського учительства“. Виходить раз на місяць. Рік XVII. Ч. 7—8. Львів, липень-серпень 1929 р.

„Український Купець“, орґан „Союзу українських купців“. Місячник. Рік I. Ч. 4. Коломия, червень 1929 р.

„Зиз“, журнал сатири та гумору. Рік VI. Ч. 11. Львів, 15. червня 1929 р.

„Вільне Козацтво“, двотижневий літературний і політичний журнал. Рік видання 2. Ч. 38. Прага, 25. червня 1929 р.

„Сільський Господар“, двотижневий орґан Т-ва „Сільський Господар“. Річник XI. Ч. 12. Львів, червень 1929 р.

„Przegląd Społeczny“, miesięcznik poświęcony zagadnieniom pracy społecznej i opieki nad dzieckiem. Rok III. N-r. 6. Lwów, czerwiec 1929.

„Dziennik urzędowy Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Rzeczypospolitej Polskiej“. Rocz. XII. Nr.-6 (213). Warszawa, czerwiec 1929.

НОТИ:

Я. Ярославенко: **„Польова Служба Божа“** на мішаний хор. Видання „Торбан“ ч. 174. Музична Накладня „Торбан“. Львів 1929. Ціна 5 золотих.

Я. Ярославенко: **„Служба Божа“** на мужеський хор. Музична Накладня „Торбан“. Львів, 1929.

Я. Ярославенко: **„Ой у полі криниченька“**, народня пісня на мужеський хор. Вид-во „Торбан“, ч. 125. Львів 1929 р.

Я. Ярославенко: **„Гей, пластуни, гей юнаки“** на мужеський хор. Слова С. Черкасенка. Вид-во „Торбан“, ч. 183. Львів 1929.

Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

За обезпечення домашнього уряджения на зол. 1000, пересічна річна премія враз з додатками виносить зол. 4·—.

ОГОЛОШЕННЯ

Земельний Банк Гіпотечний С. А. у Львові.

На підставі ухвали Загальних Зборів акціонарів Земельного Банку Гіпотечного Спілки акційної у Львові з 5-го жовтня 1928 і постанови Міністрів Скарбу та Промислу і Торговлі з дня 18. мая 1929, оповіщеного в Моніторі Польськім з дня 11. червня 1929. ч. 132:

I. Номінальну вартість акцій Банку устійнюється на Зл. 100 кожда, через получення чотирох дотеперішних акцій по Зл. 25 ном. варт. кожда в одну нову 100 золотову акцію, супроти чого властителям давних акцій згідно їх відтинків будуть видані в тім відношенню акції сконвертовані згідно їх відтинки.

II. Основний Капітал Банку, що з дотеперішних емісій виносив Зл. 1.000.000 поділених на 10.000 штук акцій по Зл. 100 ном. варт., підвисшується о Зл. 4.000.000 отже до пяти міліонів Зл. через видання 40.000 штук акцій нової емісії по Зл. 100 номінальної вартости кожда і в тій цїли оголошується субскрипцію на слідуючих умовинах:

1. Емісійний курс означується на Зл. 103 за акцію, з чого Зл. 100 призначується на основний капітал, а решту, по потрученню коштів звяза-их з емісією, на запасний фонд.

2. Зголошення о побір акцій належить вносити в Дирекції Земельного Банку Гіпотечного у Львові до дня 5. серпня 1929 о год. 12. в полудне і зложити рівночасно готівкою емісійну ціну т. є. по Зл. 103 за кожду акцію.

3. Першенство до набуття нової емісії прислугує власникам акцій давних емісій в відношенню до скількости посіданих акцій т. є. по чотири акції нової емісії на кожду дотеперішну сконвертовану акцію ном. варт. 100 Зл.

Акціонарі, котрі хотять користати з права першенства до набуття акцій, мають в часі до 5. серпня 1929 о год. 12. предложити дирекції Земельного Банку Гіпотечного у Львові свої давні акції без купонових аркушів, згідно, як що їх давні акції зістають в перехованні того Банку дотичні посідки, та рівночасно зложити в готівці емісійну ціну по Зл. 103 за кожду акцію нової емісії.

4. Репартиції тих акцій, на котрі дотеперішні акціонарі не запишуться з титулу свойого права посідання першенства, переведе Управа Банку після власного узнання.

5. Відносно прав, які прислугують акціонарам будуть акції нової емісії зрівнані з давними з хвилею вписання підвишки основного капіталу до торговельного ре стру і будуть брати участь в дивіденді від 1. січня 1929.

6. Субскрибентам, котрих зголошення не будуть в цілости згідно в части узгляднені, звернеться по закінченню субскрипції виплачену квоту на неприділені акції. 61—1 Надзірна Рада Банку.

Театри.

Великий Міський Театр:

Второк, 2-го липня ц. р. г. 8·15 веч. виступ театру „Qui pro quo“.

Середа, 3-го липня ц. р. г. 8·15 веч виступ театру „Qui pro quo“.

Четвер, 4-го липня ц. р. год. 8·15 веч. виступ театру „Qui pro quo“.

Малий Театр:

Вівторок, 2-го липня ц. р. год. 7·30 веч „Ловець тіней“. Виступ А. Венгерка і Любенської.

Середа, 3-го липня ц. р. год. 7·30 веч. „Ловець тіней“. Виступ А. Венгерка і Любенської.

Четвер, 4-го липня ц. р. год. 7·30 веч. „Ловець тіней“. Виступ А. Венгерка і Любенської.

Кіна.

„Аполльо“: „Три пристрасти“.

„Кольосеум“: „Пімста біснуватого“ (Гарі Піль). „В полоні авантюрника“.

„Лев“: „Хочу мріяти про тебе“ (Колін Мур).

„Люна“: „Китайська папуга“, Шерльок Гольмс.

„Марусенька“: „Біснуваті жінки“. „Обі ці діти!

„Оаза“: „Альона“, дочка моря.

„Пан“: „Жива маска“ (Конр. Вайдт). ські комедії та Гомонтів тиждень.

„Палас“: Герої моря.

„Пасаж“: Каркодонна погоня. Пат і Патахон на власнім світті. Гомонтів тиждень.

„Утіха“: „Поворот з неволі“.

„Химера“: При звуках танго.

„Фатаморгана“ Божеська жінка (Ґрета Ґарбо).

Програма радіо.

Четвер 4-го.

Льондон (356). 20·45 Військова орхестра. 22·25 Камерний концерт.

Париж (1725). 21·35 Концерт.

Берлін (418). 20·00 Хор і пісні. 20·00 Музика з готелю.

Відень (516,3). 16·00 Квартет. 2 00 „Івась і Маргарета“ опера.

Мюнхен (533,7). 18·00 Цитристи. 21·10 Радіоорхестра.

Франкфурт (390) 20·15 Віольончеля.

Штутгарт (360). 22·00 Камерний концерт.

Рим (441) 2·00 Симфон. орхестра

Мілано (501). 20·30 Опера Катая

Букарешт (550). 23·00 Опера.

Москва (1481). 19·00 Симфонічний концерт.

Харків (1304). 19·00 Легка музика.

Прага (487). 21·30 Концерт.

Варшава (1411,7). 18·00 Концерт солістів. 20·30 Американська музика. 22·45 Каварняна музика.

Познань (334,8) 20·30 Легка музика.

Кошиці (263). 20·15 Арії та пісні з опер Сметани.

---

†

Поминальне Богослуження

за душу бл. п. Проф.

ІВАНА ЛЕВИНСЬКОГО

в 10-ту річницю смерти відбудеться в середу дня 3. липня 1929, о год. 8·30 рано в Архикатедральній церкві св. Юра, на яке Львівське Громадянство запрошує Рада Агрономічно техн. **Тов. „Праця“ ім. Івана Левинського у Львові.**

Львів, 2. липня 1929. 4. 1—2

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича.

Сколе:
3.VII. Базар.
4.VII. Чесна Сузанна.
5.VII. Вій.

Синевідсько:
6.VII. Осінні маневри.
7.VII. Чесна Сузанна.

Стрий:
8.VII. Тітка Чарля.
9.VII. Базар
10.VII. Чесна Сузанна.

На зимовий сезон театр остає стало в Тернополі, саля „Міщанського Брацтва“.

Подяка! Усім тим, що в часі нашого довгомісячного перебування в тюрмі не забували про нас, а зокрема Українському Комітетови Допомоги Політичним Вязням за дбайливу та дійсно материнську опіку, складаємо Подяку. **„Листопадовці“.** 3. 1—1

Подяка! Сею дорогою щиро дякуємо Вп. Панам Меценасам др. Л. Ганкевичу, др. В. Старосольському, др. Шевчукови, др. С. Шухевичеви — за старання в часі нашого превенційного арешту та блискуче переведену оборону на процесі, що відбувся в днях 18. VI. — 28. VI. ц. р. перед львівським окр. судом. — **Марія Кравців, Марія Чиж, Софія Мойсеович, Марія Конрад, Жигмонт Процишин, Осип Процишин, Евген Сена.** — У Львові, дня 1. VII. 1929. 3 а) 1 1

Доповнення. В оголошенню звичайних Загальних Зборів Т-ва „Народний Дім“ в Болехові які відбудуться дня 7. липня ц. р. додати точка 5 Зміна статуту § 35., точка с. Вибір нового Видiлу і т. д. 2336 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ДІМ 2 покоі, кухня, вільні город біля Листопада. Ціна купна тисяча сот дол. продам. Описів не висилаю, скорше приїде той купить. Ігнат Лев Куркова 24.

УЧИТЕЛЬ на заході одружиться з молодою і гарною панною без огляду на віно. Фотографія вимагана. Зголошення до Діла під „Педагог“.

ПОШУКУЄТЬСЯ панни до ведення кореспонденції. — Зголошення в Адміністрації „Діла“ під „Негайно“. 2340

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю відома фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, Марійська ч. 5. Купую бриланти, золото, срібло, плачу найвищі ціни.

ПЛАТИМО високі ціни за золото, бриланти і перли Домбровскі-Розважевскі, Львів (готель Жоржа), вул. Академічна. Оцінка безплатно.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.

Скріплювання хитаючихся зубів ... бування й виймання зубів без болю. Штучні зуби в каучуку і золоті ... найновішої системи. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. Урядовцям і студентам знижка цін. П. 1. Тел. 65—71. 2142

Спеціяліст недуг легенів, серця і нервів

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

432 Пересвітлення Рентґеном.

8 зол. **ПЕРСТЕНЕЦЬ** 8 зол.

з 14-карат. золота з рубіном ...

Б. ГРИНБЕРГ, Сикстуська 4. Т. 38-22

МЕБЛІ СТИЛЕВІ першорядних виробів по цінах приступних фірма

БРИК І ҐРИНЕР

Львів, Ягайлонська ч. 24

Тел. 21-76 (біля кіна Марусенька)

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Видавничої Спілки „Діло“. Львів. Ринок ч. 10.